

Vergaderjaar 2000–2001

26 401

Vierde Nota Waterhuishouding

27 400 A

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2001

Nr. 25

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VERKEER EN WATER-STAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 december 2000

Zoals toegezegd tijdens het algemeen overleg dat ik had met uw Commissie voor Verkeer en Waterstaat op 7 december 2000 over baggerspecie, informeer ik u thans schriftelijk over de door mij voorgestane aanpak met betrekking tot de verwerking/reiniging van baggerspecie.

Via een voortvarende aanpak wil ik de eerder in mijn brief van 18 juli 2000 (26 401, nr. 22) aangekondigde grotere inzet op verwerking van vervuilde baggerspecie tot uitvoering brengen. Voor deze grotere inzet is bij de begrotingsvoorbereiding 2001 160 miljoen beschikbaar gesteld. Deze brief geeft u een nadere indicatie hoe en wanneer deze extra middelen zullen worden ingezet. Daarbij heb ik twee sporen in gedachten. Zoals ik heb aangegeven in het overleg wil ik zowel een stimuleringsregeling instellen als het realiseren van verwerking/reiniging van baggerspecie in Zeeland. In het onderstaande licht ik deze beide sporen nog eens kort toe.

Een stimuleringsregeling voor baggerspecieverwerking

Een projectgroep waarin zowel de rijksoverheid als de VBKO en de NVPG vertegenwoordigd zijn ontwerpt thans een stimuleringsregeling. Doel hiervan is de verwerking van baggerspecie financieel te stimuleren zodat minder baggerspecie zal worden gestort. Tevens zal het de branche in staat te stellen verdere kennis en know-how op te bouwen ten aanzien van baggerverwerking en -reiniging. Het is de bedoeling de regeling in 2001 vast te stellen. Voor de omvang van de regeling wordt gedacht aan f 90 miljoen en de looptijd zal 4 jaar zijn. De precieze voorwaarden om in aanmerking te komen voor een bijdrage en de verdere uitvoeringsaspecten van de regeling zijn thans nog niet bekend. Zeker is wel dat aanbieders van baggerspecie en de baggerspecieverwerkende bedrijven van deze regeling zullen kunnen profiteren, omdat een bijdrage wordt verleend in de kosten van baggerspecieverwerking.

De voorbereiding van de regeling zal zorgvuldig moeten zijn om zowel op een juiste wijze met overheidsfinanciën om te gaan, te sporen met inter-

ationale regelgeving (Brussel) als om gelijke kansen aan alle marktpartijen te bieden.

Verwerking/reiniging van verontreinigde baggerspecie in Zeeland

Van de baggerspecie die in Zeeland in de komende 25 jaar vrijkomt is naar verwachting 6,8 miljoen kubieke meter vanwege verontreiniging of om andere redenen niet verspreidbaar in het water of op het land. Deze bagger komt van waterschappen, gemeenten, provincie, havenschap en rijkswaterstaat. Deze baggerspecie zal behandeld moeten worden. Tot nu toe ging Rijkswaterstaat ervan uit dat daarvoor alleen een depot in de Koegorspolder te Terneuzen zou worden gerealiseerd met een minimale voorziening voor verwerking. Bedoeling was om dit in twee fasen te doen, een eerste fase van 3,3 miljoen kuub en een tweede van 3,5 miljoen kuub. Voor de aanleg van depot en zandscheidingsinstallatie is f 85 miljoen beschikbaar.

Als gevolg van mijn beleidswijziging om veel meer baggerspecie te gaan verwerken zijn de plannen gewijzigd. Globaal bestaat het plan uit het verwerken en reinigen van ongeveer de helft van de aangeboden bagger en het storten in een depot van de rest. Op dit moment worden de mogelijkheden bekeken om binnenkort een publieke private samenwerking aan te gaan, die na stappen als aanmelding, voorselectie en onderhandeling uiterlijk begin 2002 moet leiden tot een PPS-contract, waarmee er een integrale oplossing komt voor de behandeling van Zeeuwse verontreinigde baggerspecie. Aanbieders van baggerspecie (rijk, waterschappen, havenschap en vereniging van Zeeuwse gemeenten) bereiden momenteel gezamenlijk aanbodgaranties voor om de voorwaarden voor een marktbenadering zo gunstig mogelijk te maken. Een terugvaloptie is openbare aanbesteding in gedeelten. Als belangrijke randvoorwaarden voor het PPS-contract geldt voor het rijk dat minimaal de helft van de aangeboden baggerspecie wordt verwerkt/gereinigd tot nuttig toepasbaar product, zodat niet meer dan hooguit de helft van het volume aangeboden baggerspecie hoeft te worden gestort. Voor het storten van de niet reinigbare specie en van de restfractie van de verwerking/reiniging zijn de bestaande plannen, waarvoor ook al de middelen zijn uitgetrokken uitgangspunt. Gebaseerd op de gegevens uit het rapport dat ik U heb toegezonden over de verwerkingsopties voor baggerspecie is de verwachting dat voor uitvoering van dit gewijzigde plan voor de eerste fase ca. f 70 miljoen meer nodig is. De dekking hiervoor wordt gevonden uit de f 160 miljoen die voor verwerking/reiniging van baggerspecie beschikbaar is. Hoewel realisatie van een combinatie van verwerking/reiniging en stortcapaciteit op de locatie Koegorspolder uitgangspunt vormt is het mijn bedoeling om ook ruimte open te stellen voor alternatieven die qua kosten-baten verhouding dan wel qua oplossingmethode positiever uitvallen. Het is niet mijn intentie om bepaalde verwerkingstechnieken voor te schrijven of uit te sluiten. In de aanbesteding zal uitdrukkelijk een «incentive» worden ingebouwd die het bedrijfsleven moet prikkelen om zoveel mogelijk te verwerken/reinigen.

De extra verwerking/reiniging van baggerspecie in Zeeland is naar mijn mening een reële optie die uitdrukkelijk past in de inmiddels ingezette weg om meer te verwerken en bovendien structureel kan leiden tot verwerking/reiniging van baggerspecie. Ook hier geldt echter dat het zorgvuldig doorlopen van de nodige procedures en bouwtijd vereist is. Met name het perspectief van een structurele verwerking/reiniging en de mogelijkheid voor de markt om hieraan invulling te geven zijn voor mij aanleiding om dit spoor in te zetten.

Samen met de stimuleringsregeling denk ik dat ik hiermee op korte termijn een belangrijke stap zet om het gewenste doel te bereiken om zo veel mogelijk verontreinigde baggerspecie te gaan verwerken/reinigen.

Het amendement Herrebrugh (27 400A, nr. 10)

Hoewel in de Kamer reeds uitvoerig besproken in het licht van het voorgaande, wil ik nog een enkele opmerking m.b.t. het amendement Herrebrugh maken. Zoals hiervoor aangegeven vergen beide geschetste sporen een zorgvuldige procedure. Hoewel ik bereid ben om zo snel mogelijk een en ander uit te werken lijkt het niet reëel ervan uit te gaan dat dit al tot substantiële uitgaven voor verwerking, anders dan voorbereidingskosten, in 2001 zal kunnen leiden. Het naar 2001 halen van extra middelen is ongewenst omdat dit tot onderuitputting zal leiden. Daarnaast is er niet de mogelijkheid om het budget voor waterbodemsanering te verlagen gezien de verplichtingen die zijn aangegaan m.b.t. de sanering van het Ketelmeer. Als bovengenoemde maatregelen toch eerder dan 2003 kunnen worden geëffectueerd, dan zal ik dat overigens wel binnen de V&W begroting oplossen.

Financiering droge en natte-bodembeleid

De toezegging die ik deed tijdens het algemeen overleg om u in vergelijkende zin te informeren over het waterbodem-beleid en het landbodem-beleid vraagt iets meer tijd gezien de afstemming met mijn ambtgenoot van VROM die hiervoor nodig is.. Ik zal u hierover nader berichten.

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat,
J. M. de Vries